

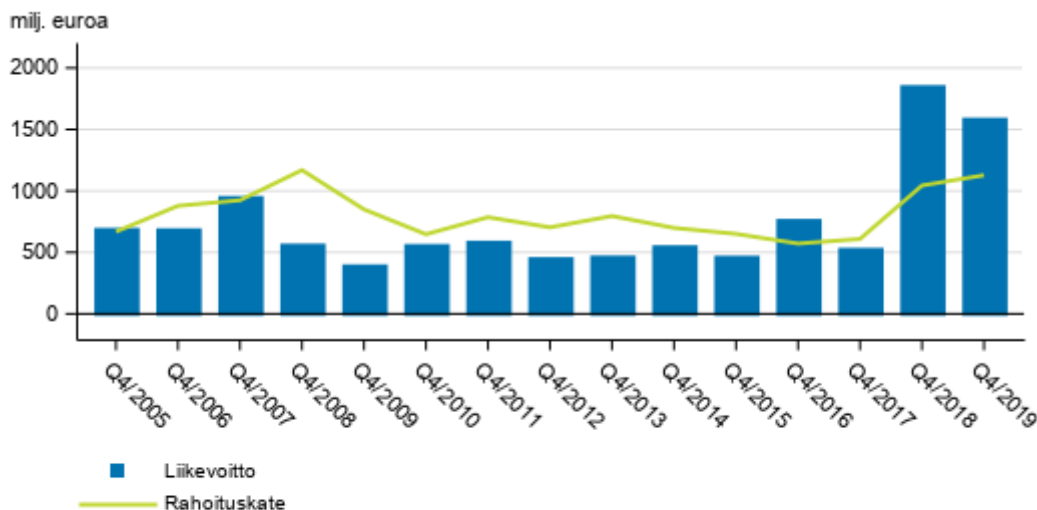
Luottolaitosten tilinpäätökset

2019, 4. vuosineljännes

Suomessa toimivien pankkien liikevoitto oli 1,6 miljardia euroa vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten rahoituskate oli vuoden 2019 neljännellä neljänneksellä 1,1 miljardia euroa ja liikevoitto 1,6 miljardia euroa. Suomen pankkisektori kasvoi vuoden 2018 neljännellä neljänneksellä tehdyn merkittävän yritysjärjestelyn seurauksena, jonka vuoksi tämän jälkeiset neljännekset eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia aikaisempien neljänneksten kanssa. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen luottolaitosten tilinpäätöstilastosta.

Suomessa toimivien pankkien rahoituskate ja liikevoitto 4. neljännes 2005-2019, milj. euroa

Korkotuotot ja korkokulut

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten korkotuottoja kertyi vuoden 2019 neljännellä neljänneksellä 2 miljardia euroa. Korkokulut puolestaan olivat 0,9 miljardia euroa. Näiden erotuksena laskettava rahoituskate oli 1,1 miljardia euroa. Suhteessa vuoden takaiseen vastaavaan neljännekseen rahoituskate kasvoi 8 prosenttia, joka on noin 84 miljoonaa euroa.

Vuoden 2019 kertyneet korkotuotot olivat yhteensä 8,1 miljardia euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 16,3 prosenttia. Pankkien yhteenlasketut korkokulut olivat vuonna 2019 yhteensä 3,8 miljardia euroa, kun edeltävänä vuonna korkokulut olivat 4,2 miljardia. Suhteessa edelliseen vuoteen, rahoituskate kasvoi erityisesti suomalaisilla liikepankeilla. Tähän vaikutti Suomen pankkisektorilla vuoden 2018 neljännellä neljänneksellä tehty yritysjärjestely.

Hallintokulut

Hallinnon kulut ovat merkittävä kuluerä Suomessa toimiville pankeille. Hallinnon kuluja pankeilla oli neljännellä neljänneksellä 1,4 miljardia euroa. Palkkojen ja palkkioiden osuus hallinnon kuluista oli 53,7 prosenttia, joka on noin 768 miljoonaa euroa. Palkkojen ja palkkioiden osuudessa ei tapahtunut muutosta suhteessa vuodentakaiseen vastaavaan neljännekseen.

Liikevoitto/-tappio

Liikevoitto eli voitto jatkuvista toiminnoista ennen veroja oli 1596 miljoonaa euroa vuoden 2019 neljännellä neljänneksellä. Pankkien liikevoitto laski suhteessa vuodentakaiseen vastaavaan neljännekseen 14,2 prosenttia, joka on noin 265 miljoonaa euroa. Merkittävän yritysjärjestelyn vuoksi vuoden 2018 neljännen neljänneksen jälkeisten ajanjaksojen liikevoitto on heikosti vertailtavissa tätä aiempien neljännesten liikevoittoon.

Tase

Pankkien taseiden yhteenlaskettu arvo vuoden 2019 lopussa oli 677 miljardia euroa. Taseiden yhteenlaskettu arvo kasvoi vuoden takaisesta 2,4 prosenttia, joka on noin 16 miljardia euroa. Oman pääoman osuus taseiden yhteenlasketusta loppusummasta oli keskimäärin 6,6 prosenttia, joka on noin 44 miljardia. Keskimäärin kaikkien Suomessa toimivien pankkien oman pääoman osuus taseen loppusummasta laski edellisestä vuodesta 0,1 prosenttiyksikköä.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 31.12.2019, 1 000 euroa.....	4
Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 31.12.2019, 1 000 euroa.....	6

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 4. neljännes 2005-2019, milj. euroa.....	8
Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2019, milj. euroa.....	8
Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 31.12.2019, 1 000 euroa

	1.1.- 31.12.2019				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	,Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Korkotuotot	6 329 457	688 174	910 206	211 717	8 139 552
(Korkokulut)	3 503 512	220 184	64 855	26 214	3 814 765
RAHOITUSKATE	2 825 944	467 990	845 351	185 503	4 324 787
(Kulut vaadittaessa takaisinmaksettavasta osakepääomasta)
Osinkotuotot	40 177	..	266 666	..	320 350
Palkkiotuotot	2 722 781	496 319	494 224	130 676	3 844 000
(Palkkiokulut)	712 871	108 000	65 781	19 744	906 396
Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaamiseen pois taseesta liittyvät voitot tai (-) tappiot, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina ja -velkoina, netto	161 399	1 561	161 326
Voitot tai (-) tappiot kaupankäyntiä varten pidettävistä rahoitusvaroista ja -veloista, netto	1 096 010	34 357	1 140 836
Voitot tai tappiot kaupankäyntirahaston ulkopuolisista rahoitusvaroista, jotka on pakko arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti, netto	911 798	41 036	963 101
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät voitot tai (-) tappiot, netto	-986 689	..	-10 311	..	-997 081
Voitot / (-) tappiot suojauslaskennasta, netto	432	..	325	..	212
Kurssierot [voitto / (-) tappio], netto	-139 685	10 082	-5	60	-129 548
Voitot tai (-) tappiot, jotka liittyvät rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien kirjaamiseen pois taseesta, netto	..	-438	..	761	..
Liiketoiminnan muut tuotot	676 055	89 378	63 509	17 379	846 321
(Liiketoiminnan muut kulut)	81 521	15 628	175 408	49 454	322 011
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ, NETTO	6 505 882	977 110	1 440 116	315 343	9 238 451
(Hallinnon kulut)	4 140 484	625 546	796 790	167 119	5 729 940
josta: (Henkilöstökulut)	2 601 020	268 569	304 816	76 370	3 250 775
josta: (Muut hallintokulut)	1 539 464	356 977	491 974	90 749	2 479 165
(Poistot)	592 638	24 932	23 763	12 682	654 016
Tehdyistä muutoksista johtuvat voitot tai (-) tappiot, netto
(Varaukset / (-) varausten peruutukset)	375 369	35 640	149	315	411 472
(Rahoitusvarojen arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruuntuminen, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina)	496 303	89 613	39 156	15 696	640 768
(Tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyhtiöihin tehtyjen sijoitusten arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)	17 688
(Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)	738 470	..	7 940	..	752 139
Tuloslaskelmaan kirjattu negatiivinen liikearvo

	1.1.- 31.12.2019				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	,Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Voiton tai (-) tappion osuus sijoituksista tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin
Voitto tai (-) tappio myytävänä olevista pitkäaikaisista omaisuuseristä ja luovutettavien erien ryhmistä, jotka on luokiteltu myytäväksi mutta joita ei voida pitää lopetettuina toimintoina
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA ENNEN VEROJA	1 892 778	226 938	570 718	114 011	2 804 444
(Verokulut tai (-) -tulot, jotka liittyvät jatkuvista toiminnoista johtuviin voittoihin tai tappioihin)	216 327	23 571	175 192	43 978	459 068
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA VEROJEN JÄLKEEN	1 676 450	203 367	395 526	70 033	2 345 376
Voitto tai (-) tappio lopetetuista toiminnoista verojen jälkeen
KOKO VUODEN VOITTO TAI (-) TAPPIO	1 676 450	203 367	395 526	70 033	2 345 376

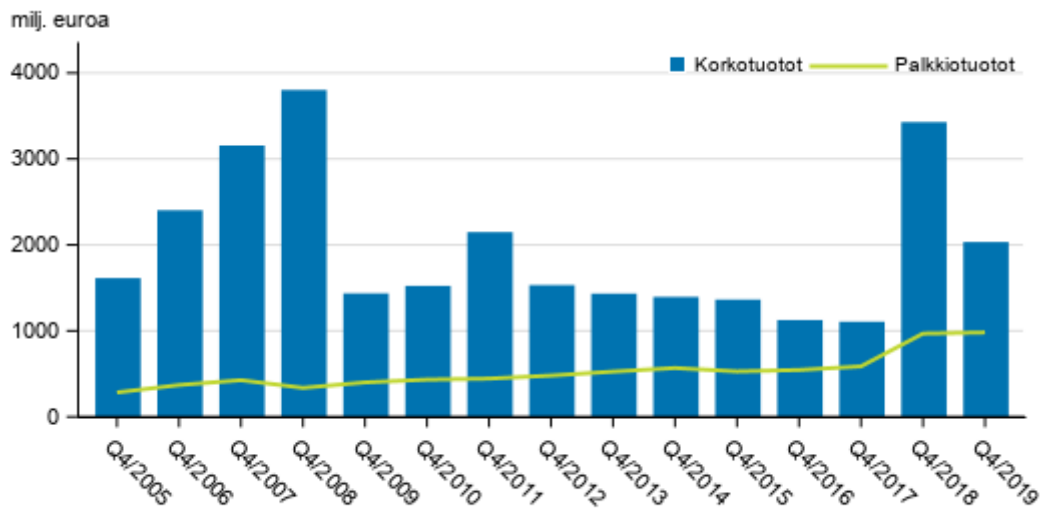
Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 31.12.2019, 1 000 euroa

	1.1.- 31.12.2019				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
VASTAAVAA
Käteinen, kassan saldot keskuspankeissa ja muut vaadittaessa maksettavat talletukset	55 208 131	48 107 108	1 154 337	595 169	105 064 746
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvarat	100 596 490	..	23 732	..	101 808 884
Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset rahoitusvarat, jotka on pakko arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti	24 831 739	467 020	25 536 688
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	694 857
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat	44 204 357	..	6 140 686	..	51 503 608
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvarat	241 080 292	35 680 109	76 782 980	9 988 583	363 531 965
Johdannaisopimukset - suojauslaskenta	2 742 913	..	235 178	..	3 046 180
Suojauskohteiksi hyväksyttävien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa
Sijoitukset tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin	15 415 855	15 590	15 680 596
Aineelliset hyödykkeet	1 154 874	111 888	609 880	122 183	1 998 826
Aineettomat hyödykkeet	1 924 748	15 211	12 204	37 281	1 989 444
Verosaamiset	807 608	56 021	30 395	3 486	897 510
Muut varat	4 477 079	352 645	69 085	26 939	4 925 749
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja luovutettavien erien ryhmät
VARAT YHTEENSÄ	492 968 527	85 988 849	85 310 850	12 482 787	676 751 013
VASTATTAVAA
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvelat	74 515 083	..	111 910	..	75 776 376
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	7 408 644
Jaksotettuun hankintamenoön kirjatut rahoitusvelat	367 292 760	82 938 115	72 441 250	10 835 390	533 507 516
Johdannaisopimukset - suojauslaskenta (velat)	587 978	..	195 524	..	786 246
Suojauskohteiksi hyväksyttävien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa	1 196 808	55 505	1 252 313
Varaukset	1 130 457	66 806	10 673	1 673	1 209 610
Verovelat	620 680	51 960	30 699	9 665	713 004
Vaadittaessa takaisinmaksettava osakepääoma
Muut velat	8 687 257	1 111 334	2 382 460	429 366	12 610 417
Myytävänä oleviksi luokiteltuihin luovutettavien erien ryhmiiin sisältyvät velat
VELAT YHTEENSÄ	461 189 384	85 567 882	75 172 516	11 334 343	633 264 125
Pääoma	4 880 517	..	3 647 546	..	8 679 584
Rahasto, johon ylikurssi kirjataan	558 792	569 112

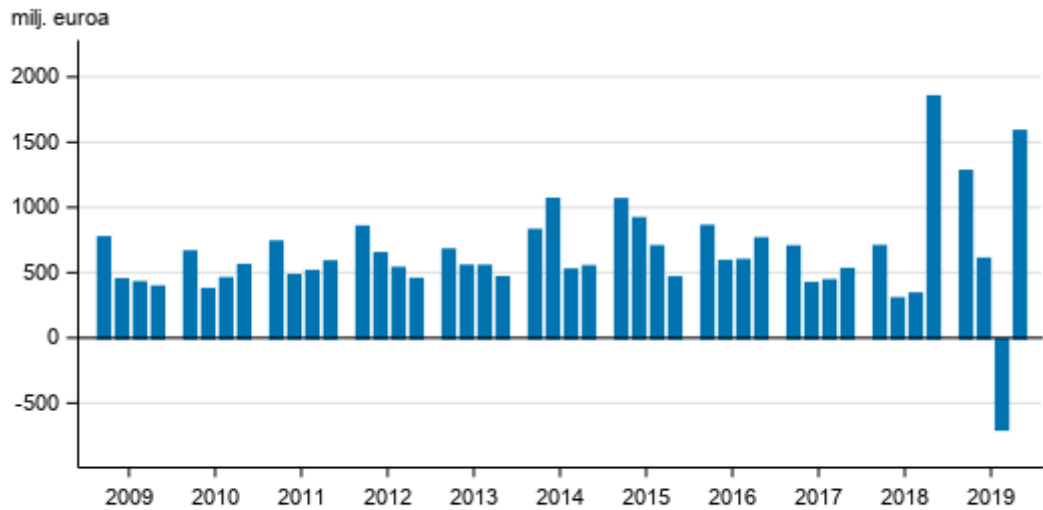
	1.1.- 31.12.2019				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit (muu kuin pääoma)
Muu pääoma	137 890	138 421
Kertyneet muun laajan tuloksen erät	-132 817	..	180 383	..	68 362
Kertyneet voittovarot	23 120 193	207 665	3 825 697	551 812	27 705 366
Uudelleenarvostusrahastot
Muut rahastot	801 622	..	2 089 182	..	3 262 858
(-) Omat osakkeet	11 777
Emoyrityksen omistajille osoitettava voitto tai tappio	1 676 450	203 366	395 526	70 033	2 345 376
(-) Väliosingot
Vähemmistön osuudet [määräysvallattomien omistajien osuudet]
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	31 779 143	420 968	10 138 334	1 148 444	43 486 889
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	492 968 527	85 988 850	85 310 850	12 482 787	676 751 014

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 4. neljännes 2005-2019, milj. euroa

Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2019, milj. euroa

Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset

1. Tilastotietojen relevanssi

Luottolaitosten tilinpäätöstilasto kuvaa Suomessa toimintaa harjoittavien luottolaitosten sekä suomalaisten luottolaitosten ulkomaisten sivukonttorien toiminnan kehitystä. Tilasto sisältää tuloslaskelman ja taseen, joissa eritellään luottolaitosten tilinpäätösten keskeisimpiä virta- ja varantosuureita.

Tilaston tulkinnan kannalta on tärkeää huomata, että luottolaitoksia ei tarkastella tilastossa konserneina vaan itsenäisinä instituutioina. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että neljännesvuosittaiset tuloslaskelmatiedot esitetään tilastossa yleensä kumulatiivisina. Siten alkuvuonna lopettaneiden luottolaitosten tuloslaskelmat ovat tilastossa mukana kyseisen vuoden loppuun asti. Koska tase kuvaa tietyn hetken varoja ja velkoja, tasetietoja ei voida esittää kumulatiivisina, vaan tase kertoo kunkin neljänneksen päätöspäivän tilanteen. Lopettaneet luottolaitokset putoavat siis pois tilastossa esitettävästä taseesta heti lopettamista seuraavalla neljänneksellä. Tästä erosta johtuen tuloslaskelman tilikauden voitto ei välttämättä täsmää täysin taseen tilikauden voittoon.

Tiedonkeruun määrittelyvaiheessa on huomioitu mm. Euroopan kansantalouden tilinpitoasetuksen, nk. FISIM-asetuksen, neljännesvuosittaisen rahoitustilinpidon, alueellisen panos-tuotoksen sekä EU:n rakennetilastoasetuksen luottolaitosliitteen edellyttämät tiedot. Lisäksi osa kerättävistä tiedoista toimii Finanssivalvonnan valvontatoimen pohjana.

Käytetty tilinpäätöskaava perustuu valtiovarainministeriön asetukseen luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä sekä Finanssivalvonnan em. asetusta täydentävään määräykseen. Tiedot kerää Finanssivalvonta kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa.

Tiedonantovelvollisuus perustuu Tilastolakiin (280/2004/14§) sekä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin (878/2008/18§ ja 60§) ja valtiovarainministeriön asetukseen.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tiedot kerätään kokonaistutkimuksena suorana tiedonkeruuna kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa. Tiedot kerätään sähköisesti.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston laatu on hyvä. Tilasto perustuu luottolaitosten kirjanpitoon. Aineistolle tehdään tarkastusvertailuja luottolaitosten julkaistuihin tilinpäätöksiin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tarkat julkaisupäivät näkyvät tämän sivuston kohdassa "Tulevat julkistukset".

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilasto julkaistaan verkkojulkaisuna Tilastokeskuksen sivuilla. Vuoden 2008 loppuun asti tiedot julkaistiin myös osana Rahalaitokset painojulkaisua.

Tuloslaskelma- ja tasetietojen aikasarjat ovat saatavilla vuodesta 1999 alkaen tilaston verkkosivulla tietokantatalukkona. Lisäksi Tilastokeskus tuottaa pyynnöstä muita aikasarjoja luottolaitosten liiketoimintaa kuvaavista luvuista.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2018 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskäavan muutoksen takia, kun FINREP-raportoinnissa otettiin käyttöön uusi IFRS 9 -tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut luottolaitosten tilinpäätökset on saatavissa vuosilta 1995-2004, 2005-2013 ja 2014-2017.

Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston liite- ja tietokantataulut on muutettu vastaamaan paremmin Finanssivalvonnan FINREP-tiedonkeruulomakepohjaa. Muutokset ovat pieniä, eivätkä juurikaan vaikuta Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston vertailukelpoisuuteen aikaisempiin neljänneksiin nähden.

Vuoden 2016 toisesta neljänneksestä lähtien Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnista poistettiin liitetietotaulukoita. Muutoksen vaikutuksesta luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston Liitetaulukoita 3, 4 ja 5 (Kotimaisten talletuspankkien korkotuottojen ja -kulujen erittely, palkkiotuottojen ja -kulujen erittely sekä hallintokulujen erittely) ei ole saatavilla. Jäljelle jääneet FINREP-tilaukukset muuttuivat jonkin verran. Muutokset eivät aiheuttaneet merkittäviä muutoksia luottolaitosten tilinpäätökset -tilastoon ja vertailukelpoisuus aikaisempiin neljänneksiin pääosin säilyi.

Vuoden 2014 alussa aineiston tietosisältö muuttui Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnin myötä. Tästä johtuen aikasarjat osin katkeavat eivätkä tiedot ole täysin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin verrattuna. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut tiedot on saatavilla vuosista 2005-2013 ja 1995-2004.

Vuoden 2005 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskäavan muutoksen takia. Silloin otettiin käyttöön luottolaitosten tilinpäätösraportoinnissa uusi IAS/IFRS-tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut tilinpäätöstilastot luottolaitoksista on saatavissa vuosilta 1995-2004. Vuodesta 1974 vuoteen 1995 tuotettiin tilinpäätösjulkaisuja luottolaitoksista siten, että rahoitusyhtiöt ja luotto-osakeyhtiöt eivät sisällyneet yhtenäistettyyn kehikkoon. Nämä eivät vielä olleet yhtenäisen luottolaitoslainsäädännön piirissä. Ennen vuotta 1974 kustakin pankkiryhmästä tuotettiin erillinen julkaisu, joiden sisällöt poikkesivat jossakin määrin toisistaan myös tilinpäätöskäavan osalta. Tilastokeskus on julkaissut ns. pankkitilastoja vuoden 1970 tiedoista alkaen kaikista pankkiryhmistä. Pankkitilastojen taival alkoi vuoden 1868 säästöpankkitalastosta, joka oli säästöpankkien tarkastajan kertomus säästöpankkien tilasta ja hoidosta.

Lopettaneiden yritysten käsittelyä muutettiin tilaston tuloslaskelmatietojen osalta kolmannella neljänneksellä 2007. Muutos toteutettiin takautuvasti vuoden 2006 alusta alkaen. Aiemmin lopettaneet yritykset putosivat välittömästi lopettamisen jälkeen pois tuloslaskelmatilastosta. Nyt lopettaneiden luottolaitosten tiedot lasketaan mukaan kumulatiiviseen tuloslaskelmatilastoon aina lopettamisvuoden viimeiseen neljännekseen asti. Muutos ei vaikuta tasetietoihin. Muutos parantaa peräkkäisten neljännesten vertailua vuoden sisällä.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilasto on tuotettu vallitsevan tilinpäätösstandardin mukaisesti ja on vertailukelpoinen muihin luottolaitosten tilinpäätöstilastoihin nähden. Tilastossa luottolaitoksia tarkastellaan itsenäisinä instituutioina, ei konserneina.

Lisätietoja

Jukka-Pekka Pyyllampi 029 551 3002

Heidi Lauttamäki 029 551 3029

Vastaava tilastojohtaja:
Jan Nokkala

rahoitusmarkkinat@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Luottolaitosten tilinpäätökset, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-372X (pdf)